REHBER KİTAPLAR / 4

Dervişin Edebi

ERKAM YAYINLARI

Sâdık DÂNÂ

İstanbul / h. 1438 - m. 2017

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.**'ne aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

DERVİŞİN EDEBİ
Abdullah bin Alevî el-Haddâd el-Hadramî (k.s.)

Mütercimi:
Ali Hüsrevoğlu

Erkam Yayın No : 88
Rehber Kitaplar Serisi : 5

Yayın Yönetmeni : Salih Zeki Meriç
İç Tasarım : altınolukgrafik / Mustafa Erguvan
Kapak Tasarım : altınolukgrafik / Muzaffer Çalışkan

ISBN No : 978-9944-381-63-5
Yayın ve Matbaa Sertifika No : 19891
Baskı - Cilt : Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.
İkitelli Organize San. Bölg. Mah.
Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım
No: 60/3 Başakşehir / İstanbul
Tel : (0212) 671 07 00
Faks : (0212) 671 07 48
Baskı Tarihi : İstanbul / 2017

ERKAM YAYINLARI
Kitaplar'dan "Kitab'a" ulaşan yolunuz...
İkitelli Org. San. Bölgesi Mah. Atatürk Bulvarı Haseyad 1. Kısım No: 60/3-C
Başakşehir / İstanbul Tel: 0212 671 07 00 - Faks: 0212 671 07 48
www.erkamyayinlari.com • www.kampanyakitaplari.com

DERVİŞİN EDEBİ

Müellifi:
Abdullah bin Alevî el-Haddâd el-Hadramî
(kuddise sirruh)

Mütercimi:
Ali HÜSREVOĞLU

ERKAM YAYINLARI

SUNUŞ

Rahman, Rahim Allah'ın adıyla.

Dilediği kullarını rızası yoluna sokan ve onlara bu yolu gösterecek kimseleri halkeden Allah'a hamdolsun. Salât ü selâm O İnsan-ı kâmil'e olsun ki, kişi O'nun yol göstermesiyle Rabbına ulaşır.[1]

Konuya gelince:

Bu eser, kâmil velî ve büyük şeyh imam Abdullah bin Alevî el-Haddâd el-Huseynî'nin risalelerinden biridir. Allah ondan razı olsun.

O, bu eserini Hakk'ı arayan bir kimseye açık bir yol gösterici olması için yazmıştır. Bununla beraber, diğer turuk-ı aliyye sâlikleri için de rehberdir. Çünkü bu eserde Allah'ın ayetlerinden, Rasûlü'nün sünnetlerinden ve salih selefin sözlerinden başka bir şey yoktur.

Bu risale aynı zamanda müridin kendini ölçüp, kusurlarını görmesine yarayacak bir eserdir. Yine bu eserde gösterilen çarelerle kendini tedavi edebilir. Bu eseri dikkatle okuyan, sırât-ı müstakimden ne kadar ayrıldığını görebilir ve yine bu eser yardımıyla ona dönebilir. Eserin sonunda müridin şeyhiyle ilişkileri hakkında kıymetli tavsiyeler vardır.

İmam Abdullah el-Haddâd'in elinde binlerce mürid Hak yoluna sülük etmiş, bu büyük zât onlara kısa zamanda büyük mesafeler katettirmiş ve nice zorlukları kolaylaştırmıştır. Onları maksadlarına ulaştırmıştır.

Bu eser, velayet, marifet ve meşîhatın en yüksek mertebesine ulaşmış hakikat ehli, sözü hüccet bir zatın eseridir.

Allah'dan, bizleri bu büyük zâtın eserlerinden istifadeye muvaffak kılmasını ve salihlerin izinden yürütmesini dileriz. Bizim, salihlerin izlerini takib etmemiz, şüphesiz ki bizi

Rasûl-i Ekrem'e kavuşturur. Bu, Allah için zor değildir. Allah, duaya en çok icabet edendir.

Dr. Mustafa Hasen el-Bedevî

Medine-i Münevvere

3 Rebiussânî 1414

---

[1]) İnsân-ı Kâmil, mutlak manasıyla başta Rasûl-i Ekrem Efendimiz, sonra her haliyle O'na benzeyen Allah dostlarıdır. (Mütercim).

GİRİŞ

Kullarından dilediklerinin kalblerine müridlik kıvılcımlarını sıçratan ve onları seadet yoluna sokan Allah'a hamdolsun. Seadet yolu, îman ve ibadet yoludur. Allah'a ibadet eden kimse, ben şu namazı kılarsam bana ne derler diye düşünmemeli ve alışkanlıklarını bırakmalıdır. Bütün efendilerin efendisi Rasûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, O'nun ümmete rehber âl ü ashabına salât ü selam olsun.

Söyleyenlerin en doğrusu Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur: **"Kim *âcileyi* isterse, dilediğimiz kimse için yine dilediğimizi ona önceden veririz, sonra onu cehenneme koyarız. Kötülenmiş ve horlanmış olarak oraya varır yaslanır. Kim de âhireti ister, inanarak ve onu kazanmak için nasıl çalışmak gerekiyorsa o şekilde çalışır ise, işte onların çalışması karşılığını görecektir."** (İsra, 18-19)

Ayetteki **âcile** kelimesi "dünya" demektir. Eğer insan kendini dünya için bilirse, kınanmış olarak gideceği yer ateştir. Akıl sahibi dünyadan kalben *yüz* çevirmelidir. Kendini dünyanın kötülüklerinden korumalıdır. Ayetteki **âhiret** kelimesi de cennet demektir. Cenneti kazanmak için sadece onu istemek yeterli olamaz. Bilakis iman ve o imanı doğrulayacak amel lazımdır ki, bu sebeble "inanarak onu kazandıracak şekilde yapılan bir çalışma"dan bahsedilmiştir.

Sa'y-i meşkûr, sahibini Allah tarafından medh u senâya lâyık kılacak makbul amel demektir. Bu, Allah'ın fazl u rahmetiyle bitmez ve tükenmez. Dünyayı isteyenlerden her bakımdan ziyanda olanlar, haklarında bu ayetin tehdidi gerçekleşenlerdir ki, bunlar âhireti unutacak şekilde dünyaya sarılmışlar ve ahirete iman etmemişlerdir. Yahud inanmışlar fakat orada kendilerini kurtarmak için çalışmamışlardır. Bunlardan birincisi, ateşte ebedi kalacak kâfirler, diğerleri büyük ziyanda olan fâsıklardır.

Rasûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuşlardır: *"Ameller niyetlere göre değer kazanırlar. Herkes neye niyet ettiyse karşılığında onu bulur. Kimin hicreti Allah ve rasülüne ise onun hicreti Allah'a ve rasülünedir. Kimin hicreti de elde etmek istediği dünyalığa yahud nikahlamak istediği bir kadına ise hicreti onadır."* (Buhari, es Sahih, Bed'ul-Vahy (1), 1.)

Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- herhangi bir amelin niyetsiz olamayacağını haber vermişlerdir. İnsan, yaptığı bir şeyin karşılığını niyetine göre alır. Niyet iyiyse karşılığı iyi, niyet kötüyse karşılığı kötüdür. Niyeti iyi olanın ameli de iyidir. Niyeti kötü olanın amelinin kötülüğünde şüphe etmemek lazımdır. Görünüşte iyi bile olsa, bunların amelleri gösteriş için amel edenlerin amelinden farksızdır.

Yine Peygamberimiz haber vermişlerdir ki, kim kendisini Peygamberin sünnetine uydurmak niyetiyle amel işlerse, sevabı Allah'dandır ve böyle bir kimsenin varacağı yer Allah'ın rızası ve cennetidir. Böyle bir kimse cennette Allah'a komşu olacak ve seçtikleri arasında bulunacaktır. Ancak kimin maksadı Allah'dan başkası ise ve ameli Allah'dan başkası için ise, karşılığı o ameli kimin için yapmışsa ondandır. Kime gösteriş yapmak için amel işlemişse, ecrini gidip ondan istemelidir. Halbuki Allah'dan başka hiçbir kimse ne kendisine sahiptir, ne fayda verebilir, ne zarar. Ne kimseyi öldürebilir, ne diriltebilir, ne de gizli bir şeyi ortaya çıkarabilir.

Yukarıda zikrolunan hadis-i şeriflerinde Rasûl-i Ekrem Efendimiz hicreti özellikle zikretmişlerdir. Ameller arasında hicretin önemli bir yeri vardır. **Hicret bir temizliktir. Kalbde Allah'a tam bir dönüş olmadan diğer amellerin insana fazla bir faydası olmaz.** Yine zikrolunan hadis-i şerifte hicretin manası bir yerden bir yere gitmekten başka, dinin bütün emirlerini kapsayan bir şekilde Allah'a dönüştür.

Sonra bilesin ki, ey hakkı arayan mürid, ey kalbiyle bu yola yönelmiş sâlik, sen benden bana aid tavsiyelerden göndermemi istemiştin. O anda senin ihtiyacın olacak şeyleri toparlayamamıştım. Sonra akıcı ve açık bir anlatım yolunu tercih ederek sana söyleyeceklerimi bölümlere ayırarak söylemeyi uygun gördüm. Söylediklerimin bana, sana ve

kardeşlerimize faydalı olmasını Allah’dan dilerim. O bize yeter, ve o ne güzel vekildir.

MÜRİDLİK KAPISI

Bilesin ki, yolun başındaki tesir -eğer olması gereken şekilde olursa- çok önemli bir tesirdir. Kulun kalbine yerleştirilir, onu Allah'a yönelmeye ve ahiret amellerine ağırlık verdirmeye zorlar.

Dünyadan ve insanların çoğunun dalıp gittikleri meşguliyetlerden yüz çevirtir. Bu da dünyanın gereğinden fazla mamur kılınması, mal toplamak, dünya lezzetlerine dalmak ve süsüyle aldanmamaktır.

Kulun kalbine yerleştirilen bu tesir, Allah'ın askerlerinden bir askerdir. Bu, kula Allah'dan gelen yardım ve yol göstericidir.

Bu kapı da genellikle kula ya bir korkutma, ya bir teşvik ile açılır. Veya kul Allah dostlarına baktığı zaman veya onların himmetine nail olduğu zaman, bazan da sebebsiz açılır.

Böyle bir tesire muhatab olmak, kulun önem vereceği bir durumdur. Kulun kalbinde böyle bir uyanıklığa ulaşabilmesi için ilâhî bir işarete muhatab olmayı beklememesi ve kapıda duygusuz durması hamakattır.

Bu nasıl böyle olmaz ki, Rasûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz: *"Yaşadığınız günler içinde Rabbınızın size gönderdiği işaretler, yardımlar vardır. Bunların size de dokunmasını sağlayınız."* buyurmuştur. (el-Heysemi, Mecmau'z-Zevâid, 10/231, el-Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ, 1/23-232)

Allah kime böyle bir işaret, böyle bir yardım göndermişse bunun kıymetini bilmelidir.

Bilmelidir ki bu, Allah'ın kul üzerinde en büyük nimetidir. Kul bunun kıymetini hiçbir zaman tam idrak edemez, şükrünü de tam îfâ edemez.

Bu sebeble Allah'ın verdiği bu nimete şükretmek için elinden ne geliyorsa yapmalıdır. Çünkü Allah onu emsalleri

arasından seçip böyle bir ihsanda bulunmuştur.

Şu dünyada seksen sene yaşayıp da Allah'ın bu işaretlerinden, bu yardımlarından hiçbirini alamayan niceleri vardır.

Müridin, kendisine Allah'dan gelen bu işareti, bu tesiri kuvvetlendirmeye ve muhafaza etmeye çalışması lâzımdır. Bu da Allah'ı zikretmekle kuvvetlenir. Allah katındaki mükâfatı düşünmekle güçlenir. Allah'ın dostlarıyla oturmak, sohbetlerinde bulunmakla pekişir.

Allah'ın kalbe koyduğu tesiri muhafaza ise, gafillerle oturmaktan sakınmakla ve şeytanların vesveselerine kapılmamakla olur.

Allah'ın koyduğu tesire icabet ise, kulun bir an önce Allah'a dönmesiyle, Allah'a dönüş kararında sâdık olmasıyla, şimdi yapması gerekeni başka zaman yaparım diye kendini aldatmamasıyla, gevşeklik göstermemekle, vazifelerini geç bırakmamakla olur.

Kul, eline geçen en küçük fırsatı değerlendirmeli, Allah ona bir kapı açınca hemen girmeli, Allah'dan bir çağırıcı onu çağırınca hemen icabet etmelidir.

Yarın yaparım, yarından sonra yaparım gibi şeyleri aklından silip, kendini ziyana sokmamalıdır. Çünkü böyle yapmak şeytanın amelindendir.

Sâlik, gayesine candan yönelip gevşeklik göstermemeli, *"ben şu ibadete uygun vakit bulamıyorum"* dememeli, kendisine tevcih edilen bir hizmete *"ben buna lâyık değilim"* dememeli, vazifesini yapmalıdır.

❀

Ebû'r-Rebî' rahımehullah şöyle demiştir: *"Kolunuz kırık, bacağınız topal da olsa,* durmadan *Allah'a yürüyünüz, "sıhhatime kavuşayım da yapayım" demeyeniz. Çünkü sıhhate kavuşmayı beklemek tembelliktir."*

❀

İbnu Atâullah da Hikem'inde şöyle demiştir: *"Şimdi mükellef bulunduğun bir ameli boş vakte bırakmak nefsin*

kuruntularındandır.”

TEVBE

Müridin Allah yolunda ilk yapacağı şey bütün günahlarından, Allah'a, doğru bir tevbe ile tevbe etmektir.

Üzerinde azıcık veya küçücük de olsa bir kul hakkı bulunuyorsa, hemen sahibi ile görüşüp hakkı iade etmeli, eğer ödeme imkânına sahip bulunmuyorsa helâllik dilemelidir.

Zimmeti kullar elinde rehin bulunan bir kulun, Allah'a yürümesi mümkün değildir.

Tevbenin sıhhatinin şartı, günahlarından doğruca pişmanlık duymaktır. Ömür boyunca o günahlara ve bütün günahlara bir daha dönmemeye sağlam şekilde azmetmelidir. Tevbe ettiği bir günah üzerinde ısrar eden veya tekrar dönme fikrini taşıyan bir kimse o günahtan tevbe etmemiştir.

Kul, üzerindeki rubûbiyet haklarını edadan âciz olduğunu, daima kusurlu olduğunu itiraf etmelidir. Kalbi bu sebeble daima kırık ve üzgün olmalıdır. Böyle durumlarında bilmelidir ki Allah onunla beraberdir. Çünkü Cenab-ı Hak bir kudsî hadisinde: *"Ben, benden ötürü kalbi kırık olanlarla beraberim"* buyurmuştur. (es-Sehâvî, el-Mekâsidu'l-Hasene, sh. 96. Aliyyü'l-Kâri, Mevdûâtul-Kübrâ, sh. 119-120. el-Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ, 1/203.)

Zehir İçmiş Gibi Bil

Mürid öldürücü bir zehirden nasıl kaçınıyorsa, -büyük günahlar bir tarafa- küçük günahlardan da öyle kaçınmalıdır. Böyle bir durumda duyacağı korku, zehir içtiğinde duyacağı korkudan daha büyük olmalıdır.

Bir zehir insan vücudunda ne yaparsa, günahlar da müridin kabinde onu yapar. Mü'minin kalbi ise, onun için bedeninden daha kıymetlidir. Hatta diyebiliriz ki müridin sermayesi kalbini muhafaza edip mamur kılmaktır. Beden, âfetlere maruzdur ve ölüm ile telef olur gider.

Gitmesi, şu fânî ve buhranlı dünyadan ayrılmasıdır. Ancak kalb telef olursa, insanın âhireti telef olur ve böyle bir kimse Allah'ın gazabından kurtulamaz. O'nun rızasını kazanıp kurtuluşa eren ise, O'na kalb-i selîm ile gidendir.

KALBİNİ MUHAFAZA ET

Müride gereken, kalbini vesveselerden, âfetlerden, yani kalbini bozacak şeylerden ve aşağılık düşüncelerden muhafaza etmeye çalışmaktır.

Kalbinin kapısında bir perdedar gibi beklemeli, kalbini daima gözetmeli, havâtırın girmesinden muhafaza etmelidir. Eğer bu aşağılık duygu ve düşünceler kalbe girerse orayı bozar. Bir girdikten sonra da oradan çıkarmak zor olur.

Rabbının nazargâhı olan kalbini, dünya lezzetlerine meyletmekten temizlemekte titiz davranmalıdır.

Kinden, başkasının hakkını hangi yolla olursa olsun üzerine geçirmekten, müslümanlardan ve insanlardan herhangi birini aldatmaktan, müslümanlardan herhangi birine kötü zan beslemekten kesinlikle uzak durmalıdır.

Mü'min kadeşlerinin daima iyiliklerini istemeli, onlara daima merhametli ve şefkatli davranmalıdır. Onlarda daima hayır bulunduğuna inanmalıdır. Kendisi için istediği bir şeyi kardeşleri için de istemeli, kendisi için istemediği bir şeyi onlar için de istememelidir.

Bilesin ey mürid, kalbin öyle masıyetleri vardır ki, diğer âzâların masıyetlerinden çok daha kötü, çok daha çirkin, çok daha lekelidir.

Kalb, marifetullahın gelip yerleşmesine, muhabbetullahın kökleşmesine ancak bunlardan kurtulduktan sonra lâyık hale gelebilir. Yani bir mü'min kalbini bütün kötülüklerden temizledikten sonra Allah'ı tanıyabilir, Allah'ı sevebilir.

Kibir

Kalbde olmaması gereken çirkinliklerin başında kibir, riya ve hased gelir. Bir kimsede kibir illetinin bulunması, onun son

derece ahmak olduğuna delâlet eder. Aynı zamanda böyle bir kimse oldukça câhil ve beyinsizdir.

Bir kere düşünelim: Bir damlacık meniden yaratıldığını, yakında da bir cîfe olacağını bilen bir kimse nasıl olur da büyüklenebilir?

Nasıl olur da kendinde bir varlık görebilir?

Üzerinde görülen bir üstünlük bir güzellik varsa bütün bunlar Allah'ın yapması ve yaratmasıyla, ona ihsanda bulunmasıyladır.

Ne bunların elde edilmesinde, ne de muhafazasında onun bir dahli vardır!

Böyle bir kimse Allah'ın verdiği fazl u inayeti sebebiyle yine Allah'ın kullarına karşı böbürlenirken, bu edeb kusuru sebebiyle Allah'ın bir anda onu onlardan mahrum edebileceğini hiç düşünmüyor mu?

Bu kimse, yalnızca Allah'a yakışan bir sıfatında Allah ile tartışmaya girdiğinin acaba ne zaman farkında olacaktır? Çünkü büyüklük yalnızca Allah'ın sıfatlarındandır.

Riya

Bir kimsede riya illetinin bulunması ise, riyakârın kalbinin Allah'ın büyüklüğünü idrak etme duygusundan, Allah korkusundan uzak olduğunun delilidir. Çünkü o, mahluklara karşı süslenmekte, güzel görünmeye çalışmakta, yaptığı ameli Allah'ın bilmesiyle yetinmemektedir.

Kim salih amelleri, insanların bilip de bu vesile ile kendisine hürmet göstermeleri arzusuyla yaparsa, o kimse riyakârdır.

Yalnızca dünyayı isteyen bir cahildir. Çünkü bir kimse gerçekten zâhid ise, yani dünyadan yüz çevirmişse, insanların ona tazim etmelerinden, dünyalık şeylerle ikramda bulunmalarından rahatsız olur ve bunu hiçbir zaman istemez. Halbuki riyakâr bir kimse, ahiret amelini vasıta yaparak dünyalık elde etmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla bundan daha câhil kim olabilir?

Eğer bir insan zâhid olamıyorsa ve ille de dünyayı isteyecekse sahibinden istemelidir. Dünyanın ve her şeyin

sahibi ise yalnızca Allah'dır. Yarattıklarının kalbleri O'nun kudretindedir. Allah dilerse, dilediği kadar dünyalığı verebilir. Yine bir kimseye dilediği kadar dünyalığı müsahhar kılabilir.

Hased

Bir kimsede hased illetinin bulunması ise, o kimsede Allah'a açıkça bir düşmanlık hissinin bulunması demektir. Böyle bir kimse, Allah ile mülkünde tartışmaktadır. Çünkü Allah eğer bir kuluna bir nimet vermişse bizzat kendisi dilemiş de vermiştir.

Hiçbir kimse Allah'ı bir şeye zorlayamayacağına göre, verdiği nimeti ve kimseyi seçip veren bizzat kendisidir.Kul ise, herhangi bir kula Allah tarafından verilen bir nimeti lâyık görmüyorsa, Allah'a karşı edebsizlik etmiş demektir. Dolayısıyla cezayı hak eder.

Sonra hased bazan makam-mansıb, mal-mülk gibi dünyalık şeylerde olabilir. Bu gibi şeyler hased edilecek şeylerin en küçükleridir.

Sen bunlara hased etmek, yani dünyalık şeylere nail olanları kıskanmak yerine, bunlara acıman lazımdır.

Allah seni dünyalık şeylere onlar kadar mübtela kılmadığı için de Allah'a şükretmen lazımdır.

Kıskançlık bazan da ilim ve iyi hale sahib olmak gibi âhiret amellerine karşı olur.

Bir müridin, kendisi ile aynı yolu tutmuş bir kardeşini kıskanması daha çirkindir.

Hele hele tarîkında kendisine yardımı dokunmuş bir kimseyi bir süre sonra kıskanması daha çirkindir.

Kıskanmak bir tarafa, mübarek yolda kendisine yardımı dokunduğu, kendisinin güç bulduğu, destek gördüğü bir kardeşinin iyiliğiyle memnun olmalı, sevinç duymalıdır.

Mü'min, kardeşiyle çok, yalnız başına azdır.

Bütün bunların ötesinde ise bir mürid kendi iç alemini derleyip toplayarak, zahiriyle de bütün gücünü harcayarak Allah'ın kullarını Allah'ın yoluna sokmaya çalışmalıdır.

Kendisi de vazifelerini ihmal etmemeli, bu konuda kendisini geçen veya geride kalan kardeşleriyle boy ölçüşmekle vakit kaybetmemelidir. Çünkü Allah yoluna hizmet de Allah'ın nasib etmesi iledir. Bu da aynı zamanda Allah'ın rahmeti cümlesindendir ki dilediğine verir.

Kalbde bulunup da sevilmeyen birçok kötü huylar mevcuddur. Kitabın kısa ve öz olmasını istediğimiz için bunları teferruatıyla anlatmadık. Sadece bu kötü huyların köklerini anlattık. Bu köklerin kökü de dünya sevgisidir.

Dünya sevgisi, Rasûl-i Ekrem Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde de vârid olduğu gibi bütün hatâların ve günahların başıdır.

Kalb, dünya sevgisinden sakındığı zaman Allah'ı anmaya elverişli ve tertemiz bir kalb olur. Nurlanır, berraklaşır. Nurların gelişine ve sırların açılışına elverişli bir kalb olur.

ÂZÂLARINI MUHAFAZA ET

Müridin, bütün âzâlarını günahların ve mâsıyetlerin her türlüsünden koruması lazımdır.

Âzâlarından hiçbirini Allah'a itaat ve Allah yoluna hizmetten başka hiçbir şeyde kullanmaması gerekir.

Yine bir harekette bulunurken, onun ahirette kendisine ne gibi bir faidesi olacağını düşünmeli, ondan sonra hareket etmelidir.

Dil

Dilini muhafazaya da çok dikkat etmelidir. Çünkü dilin cirmi küçük, cürmü büyüktür.

Dilini yalandan, gıybetten ve yasaklanmış diğer sözlerden koruması lazımdır.

Hele ahlâk dışı şeylerden dilini çok daha fazla koruması gerekir.

Yine bir mürid, kendisini ilgilendirmeyen bir konuya dalmamalıdır.

Kendisini ilgilendirmeyen bir konuya dalacak olursa, bu konu haram değilse bile kalbini katılaştırır. Bu ise Allah yolunda vakit kaybetmektir.

Halbuki bir mürid dilini ya Allah kelâmını okumaya ya Allah'ı zikretmeye ya bir müslümana öğüt vermeye ya bir iyiliği emretmeye ya bir kötülükten sakındırmaya yahud âhiretine faydası olacak bir dünya işine kullanması lâzımdır.

Nitekim Nebiyy-i Ekrem aleyhisselam efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Âdemoğlunun bütün sözleri aleyhinedir, lehine değildir. Ancak Allah'ı zikretmek, iyiliği emretmek, kötülükten

sakındırmak müstesnadır." (Tirmizî, Sünen, Zühd (37), 62, hd. no: 2412. Hasen. Garib'dir.)

Göz - Kulak

Yine bilmelisin ki göz ve kulak, kalbe açık iki kapıdır.

Gözden ve kulaktan ne girerse kalbe varır.

İnsanın işittiği veya gördüğü her lüzumsuz şey, kalbde muhakkak bir iz bırakır.

Bunların kalbden temizlenmesi oldukça zordur. Çünkü kalb, kendisine gelen şeylerden çok çabuk etkilenen bir özelliğe sahibdir. Ondan bir iz kalırsa silinmesi güçtür. Dolayısıyla mürid bütün âzâlarını günahlardan ve mâsıyetlerden korumaya çalıştığı gibi, gözünü ve kulağını da muhafaza etmeye özellikle dikkat etmelidir.

Dünya süslerine, gösterişlerine hayranlıkla veya az da olsa beğenerek bakmaktan sakınmalıdır. Çünkü bunların zahiri fitne, bâtını ibrettir. Yani dünyalık şeylerin dış görünüşü nicelerini fitneye düşürür, dinini bozar. Halbuki Allah'ı unutup da dünyaya dalanların sonları, anlayanlar için ibrettir.

Baş gözü, dünyanın insanı aldatan yüzüne bakar, kalb gözü ise ondan ibret alınacak şeye bakar.

Nice müridler vardır ki dünya süslerinden birkaçına takılmış, bu da onları dünyayı sevmeye, dünyalık toplamak için ömürlerini tüketmeye ve memur kılmaya sevketmiştir.

Bu sebeble ey mürid Sana gereken, sana dünyayı sevdirecek şeylere gözünü kapamandır. Eğer bakacaksan ibret nazarıyla bakman gerekir.

İbret nazarıyla bakmak demek, bir gün bütün bu alâyişin fânî olacağını düşünerek bakmak demektir. Çünkü bundan evvel bunlar yok idiler. Çünkü düşün, senden evvel buna gözü takılan binlerce âdemoğlunun hepsi burayı bırakıp gittiler.

Allah'ın dilediği vakte kadar dünya duracaktır. Onu insanoğulları birbirlerinden devralarak bir zaman daha geçecektir.

Eğer dünyaya bakıyorsan, onu yaratanın kudretini anlamaya çalışan bir kimsenin düşüncesiyle bak.

Cenab-ı Hak bu sonsuz âyetlerini nasıl yaratmış, düşün. Çünkü bütün mevcudat, kalbi uyanık kimselerin anlayabileceği bir dille seslenmekte, kendisinden başka hiçbir ilahın bulunmadığı Allah'a çağırmaktadır.

DÂİMA ABDESTLİ OL

Müridin daima abdestli bulunmaya çalışması lazımdır. Her abdesti bozuldukça abdest alır ve iki rekat namaz kılar.

Eğer evli bulunuyorsa, ailesine yaklaştıktan sonra hemen gusletmeli, cünüb olarak vakit geçirmemelidir. Veya cünüb olarak sabahlamamalıdır.

Az Ye - Az Uyu

Eğer az yemeye devam ederse, devamlı abdestli bulunması daha kolay olur.

Çok yiyenin abdest ihtiyacı daha fazla olur ve abdestli bulunmak böyle bir kimseye zor gelir. Yine az yemeye devam ederse, uykunun ağır basmasına karşı tedbirini almış olur.

Az uyumak ise müridliğin en önemli özelliklerinden biridir.

Mürid, iyice acıkmadan yememelidir. İyice uyku basmadan uyumamalıdır.

Bir zaruret olmadıkça konuşmamalıdır. İnsanlarla ilişkilerinde, eğer âhireti için bir fayda görüyorsa ölçü dahilinde ve iyi kimselerle görüşmelidir.

Çok yiyenin kalbi katılaşır, âzâlarında ibadete karşı ağırlık duyar.

Çok yemek, çok uyumanın ve çok konuşmanın sebebi ve temelidir.

Müridin uykusu bol, çenesi kuvvetli ise, onun müridliği hakikati olmayan bir surettir.

Hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuşlardır:

"İnsanoğlu karnından daha kötü bir kabı doldurmamıştır. İnsanoğlunun belini doğrultacak lokmacıklar ona yeter. Daha

fazla yemesi çok zaruri ise midesinin üçte birini yemek için, üçte birini su için, üçte birini de midesini rahatlatmak, nefes aldırmak için bıraksın." (Tirmizî, Sünen, Zühd (37), 47, hd. no: 2380. Hasen, Sahih'dir.)

ALLAH'A YÖNEL

Her müslümanın günahlardan ve mâsiyetlerden uzak durması lâzımdır. Müridin ise daha uzak olması lazımdır.

Mürid yine herkesten fazla farzları ve emirleri yerine getirmeli, Allah'a yaklaştıracak şeyleri daha çok yapmalı, iyiliklere herkesten fazla koşmalıdır. Çünkü müridi diğerlerinden ayıran özellik; Allah'a ibadet ve itaata daha fazla özenmesi, kendini ibadetten alıkoyacak herşeyden sıyrılmasını bilmesidir.

Her bir nefesini değerlendirme konusunda da çok dikkatli olması lazımdır. Vakitlerini değerlendirme konusunda çok şuurlu olması gerekir.

Zamanının azını veya çoğunu yalnızca Allah'a yaklaştıracak şeylere harcamak, hangi şeylerin onu Allah'a yaklaştıracağının, hangi şeylerin de uzaklaştıracağının hesabını çok iyi yapmalıdır.

Her ibadet türünden muntazam devam ettiği ibadetleri olması lazımdır. (Haftanın veya ayın belirli günlerinde tuttuğu oruçlar, günün belirli vakitlerinde muntazam devam ettiği namazlar ve hergün devam ettiği virdler bulunmalıdır)

Rahat veya sıkıntılı ne halde olursa olsun bunlardan hiçbirini ihmal etmemelidir.

Mânâsını Düşünerek Kur'an Oku

Mürid, Allah'ın yüce kitabını, mânâlarını anlamaya çalışarak okumalıdır.

Kur'an'ın lafızlarını doğru ve dane dane telaffuz etmeli, okuduğu sözün sahibini düşünerek O'nun azamet ve celâlinden ürpermelidir.

Kur'an'ı, açık ve yüksek sesle, fakat Allah korkusundan uzak bir kalble okuyan gafiller gibi okumamalıdır. Çünkü

böyle kimseler Kur'an'ı başından sonuna kadar okurlar da mânâsı nedir bilmezler, hangi ayet ne için indirilmiştir düşünmezler.

Eğer Kur'an'ın mânâlarını bilip düşünselerdi okudukları ile amel ederlerdi. Çünkü ilim, faydası olandır.

Bilip de amel etmeyenin câhilden bir farkı yoktur. Farkı, Allah'ın hüccetinin bilen üzerinde daha kuvvetli olduğudur. Bu durumda câhilin hâli onunkinden daha iyidir. Bu sebeble denilmiştir ki: "Eğer ilminin sana bir faydası yoksa, cahillik daha iyidir."

Teheccüde Kalk

Ey mürid, teheccüdden de nasibin olsun. Çünkü gece, kulun Mevlâ'sı ile yalnız kalacağı bir vakittir.

Bu sebeble gece vakitlerinde tazarru ve istiğfarı çok yapmalı, Rabbına tezellül ve muhtaçlık diliyle yalvarmalısın.

Ancak yalvarırken acz ü inkisarının en son haddini kalbinde duymalısın.

Gece namazını bırakmaktan çok çok sakın. Seher vakti seni uyur vaziyette bulmasın. Bu vakitte uyanık ol ve Allah'ı zikret.

NAMAZI
HUŞÛ İLE KIL

Ey mürid, beş vakit namazını; her birinin kıyamını, kıraatini, huşûunu, rükûunu, secdelerini, diğer rükünlerini ve sünnetlerini son derece itina göstererek eda etmeye çalış.

Kimin huzurunda duracaksan O'nun azamet ve celâlini kalbine namazdan önce duyur, namaza öyle başla.

Bütün mevcudatın yaratıcısının, bütün sultanların mâlikinin huzurunda gaflet ve vesvese meydanlarında dolaşan bir kalble durmaktan kork.

Namazda iken dünyalık düşünceler ve bir sürü gereksiz duygular seninle Allah arasına girmesin. Bu durumda üzerine Allah'ın gazabını çekmiş, Allah'ın kapısından kendini kovdurmuş olursun.

Nitekim Nebiyy-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- efendimiz şöyle haber vermişlerdir:

"Kul namaza durduğu zaman Allah Tebâreke ve Teâla hazretleri vech-i akdes-i sübhânisiyle ona döner. Kul namazda arkasına döndüğü zaman der ki: "Ademoğlu benden daha hayırlısına döndü! Kul aynı hatayı ikinci defa yaparsa Cenab-ı Hak yine aynı şeyi söyler. Kul aynı hatayı üçüncü *defa yapacak olursa Alah da artık yüz çevirir."*[2]

Düşünmek lâzımdır ki, namazda zahiri yüzüyle Allah'dan yüz çeviren bir kimseye Allah'ın muamelesi bu olursa, kalbiyle Allah'dan yüz çeviren ve dünya lezzetlerine, geçici arzu ve heveslere dalanların hali ne olur?

Halbuki Allah Teâlâ Hazretleri bedenlere ve dış görünüşlere değil, kalblere ve gönüllere bakmaktadır.

Bilesin ki, bütün ibadetlerin ruhu ve manası, Allah ile huzur halinde olmaktır.

Kimin ibadetinde huzur hali yoksa, onun ibadeti zâyî olup gitmiştir.

İbadetinde Allah ile huzur halinde olamayan bir kimse, büyük bir melike ölü bir şeyi veya içi boş bir sandığı hediye etmiş gibidir.

Böyle bir kimsenin iyi bir karşılık göremeyeceği her akıl sahibince bilinir.

---

[2]) İbn Mâce, Sünen, İkâme (5), 61, hd. no: 1023. Hadis'in Ebü Zer'den rivayet edilen; Ebû Dâvûd, Sünen, Salat (2), 165, hd. no: 909, Neseî, Sünen, Sehv (13), 10, Dârimî, Sünen, Salat (2), 134 ve Ahmed b. Hanbel. Müsned, 5/172'de ki bir başka şekli de şöyledir: "Kul namazda sağa sola dönmedikçe Allah (c.c.) kula yönelir. Kul yüzünü (kıbleden) çevirdiği anda, Allah {c.c.) da ondan yüz çevirir."

VAKTİN KIYMETİNİ BİL

Ey mürid, Cuma namazlarını ve cemaat namazlarını terketmekten sakın. Çünkü bu, tembellerin ve câhillerin adetlerindendir.

Farz namazlardan önce ve sonra Peygamberimiz tarafından yapılan sünnetleri olduğu gibi eda etmeye dikkat et.

Vitir namazını, kuşluk namazını hiçbir zaman ihmal etme, akşam ve yatsı arasını da ihya et.

Sabah namazından sonrası ile güneş doğuşu arasını değerlendirmeye bilhassa önem ver.

Aynı şekilde ikindi namazından sonrası ile güneş batımı arasını değerlendir.

Çünkü bu iki vakit, Allah'ın mededlerinin aktığı vakitlerdir.

Bu mededler de bu vakitleri değerlendirenlere gelir.

Sabah namazından sonrasını ihya etmekte, bedenlerin azıklarının telefsiz elde edilmesinde kuvvetli bir özellik vardır.

İkindiden sonrasının ihya edilmesinde de kalbin nasiblerinin telefsiz elde edilmesinde kuvvetli bir özellik vardır. Bunları, kalb gözleri açık nice büyük ârifler tecrübe etmişlerdir.

Nitekim hadis-i şerifde şöyle buyrulmuştur:

"Sabah namazından sonra namaz kıldığı yerde oturan bir kimse, rızık elde etmek için dünyanın bir ucuna gidenden daha kazançlıdır." (En-Nevevî, el-Ezkâr, sh. 70-71. el-Heysemî, Mec-mau'z-Zevâid, 10/104-107.)

DEVAMLI ZİKİR VE TEFEKKÜR ÜZERE OL

Allah yolunda; emirleri yerine getirip yasaklardan kaçındıktan sonra en önemli vazife Allah'ı zikretmektir ey mürid; Buna çok dikkat et ve sıkı sarıl.

Her halinde, her vaktinde ve nerede bulunursan bulun, kalbinle ve dilinle hiç durmadan Allah'ı zikret.

Bütün zikirleri ve bütün zikirlerin meyvelerini ve mânâlarını içinde toplayan zikir **"La ilahe illallah"** zikridir.

Yola ilk girene emrolunan zikir budur, yolun sonuna varmış olanların yapacakları zikir yine budur.

Tarikatın sırlarından birini tatmak isteyen, hakikatin nevilerinden birini kalb gözüyle görmek isteyen, Allah'ın huzurunda bulunma şuuruna ermiş bir kalble, mükemmel bir edeble, içten bir yönelme ile Allah'ı zikretmeye devam etsin.

Bir kimse bu mânâları sadrında derleyip toplarsa yüce melekûtun sırları ona açılır, ruhu temiz âlemin yüceliklerinde seyreder, sır gözü de yüceliğinin sınırı olmayan akdes güzelliği müşahede eder.

Ey mürid! Tefekkürün de bol olsun. Tefekkür üç kısımdır:

Birincisi, Allah'ın kudretinin sonsuzlukları, göklerinin ve yerlerinin üzerinde düşünmek ki, bunun meyvesi Allah'ı tanımaktır.

İkincisi, Allah'ın sonsuz nimetleri üzerinde düşünmektir ki bunun meyvesi Allah'ı sevmektir.

Üçüncüsü de dünya, âhiret ve buralardaki yaratılışlar üzerinde düşünmektir ki bunun faydası dünyadan yüz çevirip âhirete yönelmektir.

ÜMİT İLE
KORKU ARASI YAŞA

Ey mürid, eğer nefsinde amellere karşı bir tembellik, hizmetlere karşı bir ağırlık görüyorsan onu **“receâ-ümid”** yoluyla ibâdete ve hizmete çek.

Bu da senin, ona Allah’ın iyi amel sahiplerine va’d ettiği büyük kurtuluşu, ebedî nimeti, rahmetini ve rızasını anlatmanla olur.

Böyle bir kimse geniş cennetlerde izzet, ikram ve şeref içinde Allah’ın konuğu olarak ağırlanacaktır.

Eğer nefsinde Allah’ın yasaklarına karşı meyil, kötülüklere karşı ilgi görüyorsan, onu **“havf-korku”** kırbacıyla o yoldan çevir.

Bu da ona Allah’ın âsîlere hazırladığı azabları, perişanlıkları anlatmanla olur.

Nefsinin arzularına uyan bir kimse acı bir mahrumiyetle kovulacak, zillet ve hüsrana uğrayacaktır.

Cennet ve cehennemi basit görerek uygunsuz sözler sarfedenlerin tuttuğu yolu da tutma. Allah’ın ve Rasûlü’nün büyük gösterdiği şeyi sen de büyük gör.

Her amelin Allah için olsun. Çünkü O senin Rabbın, sen de onun kulusun. O’ndan seni cennete koymasını, fazl u rahmeti ile de ateşinden korumasını dile.

Eğer -lanetli- şeytan gelip de sana “senin ibadetine Allah’ın ihtiyacı yoktur. Senin mâsıyetinin de O’na bir zararı olamaz” derse ona de ki:

“Doğru söyledin. Ancak ben Allah’ın fazlına muhtacım ve salih amel etmem lazımdır. Allah’a itaatin bana faydası, Allah’a isyanın ise bana zararı vardır.

Yüce Rabbım Kitab-ı Aziz'inde Rasûl-i Ekrem'inin diliyle bana bunu haber vermiştir. Allah'ın salât ü selâmı O'nun üzerine olsun.

Sana şöyle de diyebilir: "Eğer sen Allah katında said isen, muhakkak surette cennete gideceksin. İster itaatkar ol, ister isyankar. Eğer Allah katında şakî yazılmışsan itaatkar olsan da cehenneme gideceksin."

Sen şeytanın bu gibi sözlerine, vesveselerine kulak verme. Çünkü kulların ezelde yazılmış kaderleri Allah'dan başka hiç kimsenin bilmediği bir gaybdır.

Kullara bundan ne bir şey verilmiş, ne de kul bunları bilmekle mükellef tutulmuştur.

Bir kulun Allah'a itaatta devam etmesi onun said olduğunun en açık delilidir.

Kul ile cennet arasında sadece kulun itaatkar olarak ölmesi vardır.

Kulun mâsiyette devam etmesi de onun şakiliğine en açık delildir. Kul ile cehennem arasında ise onun mâsıyet üzere ölmesi vardır.

SABIR VE ŞÜKÜR ÜZERE OL

Yine bilesin ki ey mürid, bu yolun başı sabır, sonu şükürdür.

Başı meşakkat, sonu rahatlıktır, başı sıkıntı ve yorgunluk, sonu fütuhat ve keşifdir, maksada ulaşmaktır.

Bu da Allah'ı tanımak, O'na kavuşmak, O'na ısınmak, huzurunda melekleriyle birlikte saf bağlayarak durmaktır.

Her işini sabr-ı cemîl üzerine bina eden bir mürid maksadına zaferle nail olur.

Bilmelisin ki nefis yolun başında **"emmâre"** dir. Daima kötülüğü emreder ve iyilikten vazgeçirmeye çalışır.

İnsan nefs-i emmâresiyle savaşır, onun hevasına muhalefet etmeye sabrederse **"levvâme"** olur. Bu, işlediği hataları kınayan, mahcub olan nefis demektir. Ancak bu nefis iki renk arasındadır: Bir tarafı mutmeinneye bakar, bir tarafı emmâreye bakar. İnsan bu mertebede iken bir o tarafa meyleder, bir bu tarafa.

İnsan bu devreden basiretli davranıp rıfk ile nefsini idare eder, Allah'ın hazırladığı nimetleri hatırlatarak nefsini doğru yola çekebilirse huzura erer.

Bu **"mutmeinne"** dir.Yani bir o tarafa, bir bu tarafa meyletme telaşından, ıztırabından kurtulmuş, sükûnete kavuşmuş nefisdir.

Böyle bir nefis daima iyiliği emreder, iyiliğin tadını alır ve ona ısınır. Kötülükten vazgeçirmeye çalışır, ondan kaçar ve hiçbir zaman yaklaşmayı düşünmez.

Mutmeinne bir nefsin sahibi ibadet ve taatlardan fazlaca bir lezzet almaya başlaması sebebiyle insanların ibadetlerden yüz çevirmelerine fazla derecede şaşar kalır. Bunlar, sonu felâket

olan, sonu üzüntü üstüne üzüntü olan bu mâsıyetleri nasıl oluyor da böyle işleyebiliyorlar? der.

Kendisinin ibadetten aldığı lezzeti, onlar mâsıyetlerden alıyorlar zanneder. Sonra kendine döner, kısa bir süre önce kendisinin de aynı yolda olduğunu, onlar gibi arzu ve heveslerine mahkum bulunduğunu hatırlar.

Sonunda anlar ki, kendisi uzun bir mücâhede sonunda Allah'ın lûtf u inayeti sayesinde şimdiki haline kavuşmuştur.

Şimdi bildin ki, mâsıyetlere ve arzulara karşı sabır, taat ve ibadetlere devam konusunda sabır her hayra ulaştıran, insanı her yüce makama eriştiren bir özelliktir.

Nasıl böyle olmaz ki, Cenab-ı Hak âyet-i kerîmelerinde şöyle buyurmuşdur:

"Ey iman edenler, sabredin, düşman karşısında sebat gösterin, cihad için hazırlıklı ve uyanık bulunun. Allah'dan korkun ki tam kurtuluşa eresiniz." (Al-i İmran, 200)

"Rabbının İsrailoğullarına verdiği güzel söz, onların sabırlarına karşılık yerine gelmiştir." (A'raf, 137)

"Sabrettikleri ve ayetlerimize kesinlikle inandıkları zaman onların içinden buyruğumuzla doğru yola ileten rehberler tayin etmiştik." (Secde, 24)

Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur:

"Size verilen şeylerin en azı yakîn ve sabır azîmetidir. Kim bunlardan nasibini alırsa gece kıyamından ve gündüz orucundan kaçırdığına üzülmez." (Aliyyü'l-Kârî Mevduâtu'l-Kübrâ, sh. 130-131. el-Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ, 1/260-261)

DÜNYA MALINA TAMA ETME

Mürid bazan fakirlikle, yoksullukla, geçim darlığı ile imtihan edilir.

Müridin bu konuda da Allah'a şükretmesi ve onu Allah'ın en büyük nimetlerinden sayması lazımdır. Çünkü hakikat nazarıyla bakıldığında dünya düşmandır ve Allah kendi düşmanlarına dünyalığı daha fazla verir. Dostlarını ise bu konuda bazı mahrumiyetlere mübtelâ kılar.

Allah bir müridi geçim darlığına mübtelâ kılmışsa ona peygamberlerine, velîlerine ve salih kullarına yaptığı muameleyi yapmıştır.

Peygamberlerin Efendisi ve bütün yaratılanların en şereflisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz açlıktan karnını kuşağıyla sarardı.

İki ay veya daha fazla bir süre geçerdi de evinde yemek veya başka bir şey için ateş, yanmazdı. Hurma ve su ile idare ederdi.

Bir defasında gelen bir misafirini ağırlamak için dokuz odasına haber gönderdi de hiç birinden bir lokma bir şey gelmedi.

Dünyaya veda ettiği gün zırhı bir Yahudide rehin idi. Bunu da birkaç sâ'lık arpa karşılığında rehin bırakmıştı. Evinde bir insanın yiyeceği miktarda bir avuçluk arpa bile yoktu.

Ey mürid! Dünyadan nasibin, avret yerini örtecek bir hırka ile, açlığını giderecek bir lokma olsun.

Maneviyatını öldürecek zehirden çok çok sakın. Bu da dünya nimetlerinden tad almaya can atman, dünya lezzetlerine kendini kaptırman, dünyalık şeylere fazlasıyla nail olmuş kimselere imrenerek bakmandır.

Şunu hiç unutmayasın ki, bu imrendiklerin, yarın nail oldukları nimetlerden ve doyasıya içine battıkları dünyalıklardan birer birer hesap vereceklerdir.

Eğer sen bunların dünyayı kazanmak uğrunda katlandıkları meşakkatleri, yuttukları sıkıntıları, kalblerinde duydukları üzüntüleri, kazandıktan sonra korumak için çektikleri emekleri bir bilseydin, duydukları lezzetin ne kadar basit kaldığını bizzat görürdün. Tabii bunca meşakkat arasındaki lezzete lezzet denilebilirse! Seni dünya sevgisinden kurtaracak ve dünyayı terkettirecek şuur olarak Allah'ın şu yüce kelamı kâfî gelmelidir:

"Eğer insanların bir tek ümmet olması mahzurlu bulunmasaydı Rahman'ı inkar edenlerin evlerini ve çıkacakları merdivenleri gümüşten yapardık. Evlerinin kapılarını ve üzerine yaslanacakları koltukları da gümüşten yapardık. Ve onları altın zînetlere boğardık. Bütün bunlar dünya hayatının geçici metaı olduktan sonra! Ahiret nimeti ise Rabbının katında azâb-ı ilâhîden sakınıp rahmetine sığınanlara mahsusdur." (Zuhruf, 33-35)

Nebiyy-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- de şöyle buyurmuşlardır: Dünya *mü'minin zindanı, kâfirin de cennetidir. Eğer dünya Allah katında bir sivrisineğin* kanadına *denk olsaydı, kâfire bir yudum su bile içirmezdi"*

Allah Teâlâ dünyayı yarattığından beri ona bakmamıştır.

Rızık

Bilesin ki rızıklar takdir olunmuş ve taksim olunmuştur. Kullardan kiminin rızkı yayılmış ve geniş tutulmuştur. Kiminin rızkı da dar tutulmuştur. Allah'ın bir hikmeti olarak böyle yapılmıştır.

Sen de ey mürid, rızkı dar olanlardan isen sabret, razı ol, Rabbının sana taksim ettiğine kanaat et. Eğer rızkı geniş olanlardan isen sana verilenden yalnızca sana yetecek kadarını al, kalanını da Allah yolunda sarfet.

Allah yoluna giren bir insanın eğer malı varsa bunu terketmesi gerekmez. Eğer bir sanatı, bir ticareti varsa bunları terketmesi de gerekmez.

Bilakis hangi meşru meslekte bulunuyorsa maneviyatını, kalbî hayatını bozmamak şartıyla, hiçbir farzı ve nafileyi terketmemek şartıyla işinde devam eder ve Allah'dan korkar. Allah yolunda kendisine engel olacak, aynı zamanda kendisine yakışmayacak her şeyden kaçınır.

Uzun Emelleri Bırak

Eğer mürid malını terketmeden huzurlu olamayacağını kesinlikle bilirse onu terketmesi lâzımdır. Ancak geçimleriyle mükellef bulunduğu aile ve çocukları varsa onları geçindirmek zorundadır. Bunun için de yeterli mikdarda çalışır. Eğer şer'an makbul olacak bir özrü bulunuyorsa sıkıştırılamaz. Dolayısıyla günahtan kurtulabilir.

Ey mürid, sen dünyada çok az bir süre kalacağına kesin inanmadan ne ibadetlere muntazam devam edebilirsin, ne de dünyevî arzulardan yakanı kurtarabilirsin.

Bilmelisin ki çok yakında bu dünyadan ayrılacaksın. Dolayısıyla ecelini iki gözünün önünde tut, ölüme daima hazır bulun, her an sana gelebileceğini hesaptan çıkarma.

Tûl-i emeli bırak. Yani elde edemeyeceğin, ömrün yetmeyecek şeylerin hayaliyle kalbini yorma.

Eğer uzun emelden kendini kurtaramazsan dünya sevgisine düşmüş olursun.

Bu durumda ibadet ve hizmetleri îfâ etmek sana zor gelir, ahiret yoluna da kendini veremezsin.

Ölümün yakınlığını hesaplamak, bu müddetin kısalığını düşünmek senin için hayırdır. Bu hayrı elden kaçırma. Bizi ve sizi Allah muvaffak kılsın, amin.

ŞÖHRETTEN SAKIN

Halktan bazıları, bazı müridlere ezâ cefâ edebilirler. Onu kötüleyebilirler. Eğer sen de bunlardan birine mübtela olursan sabret, aynıyla karşılık verme. Bu esnada kalbin kinden ve onlara karşı içinde kötülük saklamaktan uzak bulunsun.

Sana ezâ edene beddua etmekten sakın. Sana cefâ eden bir kimsenin başına bir kötülük gelince, sakın "İşte bu bana ettiği kötülüğün karşılığıdır" deme.

Ezâya sabretmekten daha üstünü, ezâ edeni affetmek ve onun iyiliği için dua etmektir. Bu, sıddıkların ahlâkındandır.

Halkın senden yüz çevirmesini iyi nimet olarak kabul et. Bu senin üzerinde Rabbının bir nimetidir. Çünkü halk eğer başına üşüşecek olurlarsa seni ibâdetlerinden, vazifelerinden alıkoyabilirler.

Eğer halkın başına toplanması, seni büyük tanımaları, sevmeleri ve sık sık ziyaret etmeleri ile mübtelâ kılındıysan hatalarını onlara göstermediği için Allah'a şükret.

Onlara başka türlü veya güzel görünme dolayısıyla kendin hakkında endişe edersen ve bu ilişkiler dolayısıyla Allah'a karşı vazifelerinden kalırsan hemen onları bırak ve kapını kapat. Bunu yapamıyorsan bulunduğun yerden tanınmayacağın bir yere git.

Tanınmamayı tercih et, şöhretten ve meydana çıkmaktan sakın. Çünkü şöhrette fitne ve sıkıntı vardır.

Selefden bazıları demişlerdir ki: Kul, bulunduğu yerin bilinmemesini istemedikçe Allah'a sâdık bir kul olamaz.

Bir başkası demiştir ki: Meşhur olmayı isteyip de dini elden gitmeyen ve perişan olmayan hiç bir kimseyi bilmiyorum.

İNSANLARDAN
BİR ŞEY BEKLEME

Ey mürid, kalbini insanlara karşı korku duymaktan temizle. Onlardan da birşey bekleme. Bu seni bâtıla karşı susmaya ve dinde yalpa yapmaya sevkeder.

Eğer halktan korkar ve onlardan bir şey bekler durumda olursan iyiliği emir, kötülükten sakındırma vazifeni de yapamazsın. Bu da sahibine zillet olarak yeter. Çünkü mü'min Rabbıyla azizdir. Ondan başkasından ne korkar, ne de umutlanır.

Eğer mü'min kardeşlerinden birinden sana uygun bir yolla bir iyilik gelmişse, sen de ona muhtaç isen kabul et ve Allah'a da şükret. Çünkü onu hakikatte sana veren Allah'dır. Kullarından o iyiliği sana kim ulaştırmışsa ona da teşekkür et.

Eğer muhtaç değilsen düşün: Kalbine iyi gelirse al, yahud geri ver. Eğer geri vereceksen verenin kalbini incitmeden vermeye dikkat et. Çünkü müslümanın Allah katındaki değeri büyüktür.

Şöhret için geri vermekten ve iştiyakla almaktan sakınmalısın. Ancak sana verilen bir şeyi iştiyakla alman, kendini dünyadan yüz çevirmiş bir zâhid olarak göstermenden daha hafîfdir.

Sıdk ehlinin basiretine hiçbir şey karışık görünmez. Böyle bir kimsenin ne şekilde hareket etmesi gerektiğini gösteren bir nuru, Allah kalbine koyar.

EN BÜYÜK KERAMET

Mürid için en zararlı şeylerden biri, keşif sahibi olmayı istemektir. Kerametler ve harikalar göstermeye özenmektir. O da bunlara istekli olduğu sürece gelmez. Çünkü böyle şeyler umumiyetle istemeyenlere gelir.

Ancak, Allah yolunda muvaffak olamayıp da aldanmışlara istidraç olarak, onlara inananların da zayıflarına bir ibtila olarak gelebilir. Bunlar, onları rezil etmek içindir; keramet, yani Allah'dan bir ikram değildir. Onlar için bir üstünlük alâmeti de değildir.

Harikalar istikâmet ehli üzerinde görülürse kerametdir. Eğer Allah sana bunlardan bir şey ikram ederse ona şükret.

Sana gelen kerametle uğraşma ve onunla oyalanma. Onu gizli tut ve kimseye anlatma, Eğer kerametlerden bir şey gelmezse gelmesini temenni etme, hiç gelmezse de üzülme.

Bilesin ki hakîki ve surî kerametlerin hepsini içinde toplayan en büyük keramet istikâmet üzre devam etmektir. Bu da Allah'ın emirlerini tutmak, yasaklarından kaçınmaktır. Zahirinde ve batınında istikâmet üzre olmaktır. Dolayısıyla istikâmetinin sahih ve sağlam olmasına dikkat etmelisin.

Eğer gerçek istikameti elde edersen ulvî ve süflî âlemler sana hizmet ederler, ancak bu hizmetleri seni Rabbından alıkoymaz, Allah'ın senden istedikleri konusunda da seni yolda koymaz.

RIZIK ENDİŞESİNE DÜŞME

Ey mürid! Rabbına iyi zan besle: O sana yardım eder, O sana yeter, O seni korur, nefsine ve kullardan birine bırakmaz. Çünkü Allah bizzat kulunun kendi hakkındaki zannına göre muamele edeceğini haber vermiştir. Fakirliğe düşme korkusunu kalbinden çıkar, insanlara muhtaç olurum diye üzülme.

Rızık endişesine düşmekten sakın. Rabbının va'dine güven ve senin rızkını üzerine aldığından şüphe etme. Çünki Allah şöyle buyurmaktadır: **"Yeryüzünde yürüyen hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah üzerine olmasın***"* (Hûd, 6) Sen de yeryüzünde gezen canlılardan birisin.

Rızık kazanmak için üzerine düşen işini doğruca yerine getir, Rabbın seni unutmaz.

Haber vermiştir ki rızkın O'nun yanındadır ve ibâdetle onu kendisinden istemeni emretmiştir: **"Rızkı Allah'dan isteyin, O'na kulluk edin ve O'na şükredin!"** (Ankebut 29)

Allah'ın kendinden başkalarına tapan kâfirleri nasıl rızıklandırdığını görmüyor musun? O'nun, kendisinden başkasına tapmayan mü'minleri ışıklandırmayacağını mı sanıyorsun? Emrine karşı gelenleri rızıklandırması seni şüpheye mi düşürüyor?

Allah, kendini çok zikredenleri, çok şükredenleri rızıklandırmaz diye mi endişe ediyorsun?

Bilesin ki şer'an doğru yollardan biriyle insanın rızkını aramasında hiçbir beis yoktur. Olmaması gereken şey, rızık talebinde kalbin üzülmesi, nefsin vesveselerine kulak vermesidir.

İnsanın, yarının veya gelecek ayın rızkı endişesine düşmesi kalbinin ölü olduğuna delâlet eder. Bazıları, "Bugünkü

yiyeceğimiz bitince yarınki yiyeceğimiz nereden gelecek?" diye bir üzüntüye kapılırlar. "Eğer şuradan bir şey elde edemezsek nereden buluruz?" gibi düşüncelere kapılırlar.

Sebebleri terketmek ve sebeblere sarılmak birbirinden ayrı iki makamdır ki, Allah dilediği kullarını bunları yerine ve zamanına göre işlemekte muvaffak kılar.

Sebeblerden sıyrılmakta istikâmete erdirilen kimsenin yakîni kuvvetli, sadrı geniş olmalı ve ibadetine sıkı sarılmalıdır.

Sebeblere sarılmakta istikâmete erdirilen ise sarıldığı sebebde Allah'dan korkmalı, sebebe değil Allah'a dayanmalı, Allah'a ibadetten gafil olmamalıdır. Bazı vakitlerde rızık konusunda kula havâtır gelebilir.

Kul bazan riyaya düşme tehlikesi geçirebilir. Daha değişik şeylerle imtihan geçirebilir. Bunları kalbinden silmeye çalıştığı müddetçe kınanmaz ve günahkar sayılmaz.

MÜRŞİDE TESLİM OL

Ey mürid, iyi insanlarla arkadaşlık etmeye, salihlerle sohbette bulunmaya çok önem vermelisin.

Salih bir şeyhi, sana doğruyu gösterecek bir mürşidi aramakta kararlı olmalısın. Bulup istifade edeceğin şeyh; şeriatı çok iyi bilen, tarikatta sülûkü olan, hakikati tatmış, aklı kâmil, sadrı geniş, idaresi güzel, insanların derecelerini iyi bilen, onların maksadlarını ve temayüllerini birbirinden ayırdedebilen, fıtratlarına âşinâ, hallerinden anlayan bir şeyh olsun.

Eğer bu vasıfta bir şeyh bulursan hemen teslim ol ve her işinde onun yönlendirmesine tabî ol.

Her işinde onun görüşüne ve istişaresine müracaat et.

Bütün hareketlerini ve sözlerini örnek al. Ancak onun şeyhliğine aid ve kendisine has davranışlarını taklid edeceğim diye kendini zorlama. Çünkü o her türlü insanla görüşmeye, her birini durumuna göre idare etmeye, uzak ve yakını Allah'a çağırmaya mecburdur. Bu ve benzeri şeyleri ona mahsus olarak bil.

Zahir ve bâtın hiçbir işinde ona muhalefet etme. Kalbine onun aleyhine bir havâtır gelecek olursa silip atmaya çalış.

Eğer buna güç yetiremiyorsan git ona müracaat et, böyle şeyleri içinden nasıl temizleyeceğini sana o anlatır.

Karşılaştığın güçlükleri, anlayamadığın şeyleri ona bildirmen lazımdır. Özellikle tarikata dair müşkillerini arzetmen gerekir.

Onun seni gördüğü yerde ona itaat edip de, zahiren seni görmediği yerde ona âsi olmaktan sakın. Kendi kendini helak etmiş olursun.

Sülûke ehliyetli meşâyihden hiçbiri ile şeyhinin izni olmadıkça görüşme.

Eğer sana izin verecek olursa, kalbini muhafaza etmek şartıyla git görüş.

Eğer sana izin vermemişse bil ki senin iyiliğini düşünerek izin vermemiştir. Bu sebeble onu hiçbir şekilde itham etme ve "işte falan şeyhi çekemediği için benim onunla görüşmeme müsaade etmedi" deme.

Allah dostlarının hiçbirinden böyle bir şeyin sudûr edeceğini düşünmekten Allah'a sığınırız.

Senin maruz kaldığın havâtırı şeyhin ille de bilecek diye bir düşünceye sapmayasın. Çünkü gaybı Allah'dan başka kimse bilmez.

Bir velînin varabileceği en ileri nokta, Allah'ın ona bazı zamanlarda bazı gaybleri bildirebileceğidir. Çok defa mürid şeyhinin kendi havatırını bilmesini bekleyerek huzuruna girer de bir şey eline geçmez.

Mürid bununla kendini aldatmamalıdır. Gerçekte şeyhi onun durumunu bilmekte ve görmektedir. Ancak bir sırrın muhafazası ve içinde bulunulan halin örtülmesi gerekmektedir ve şeyhi bu edebe riayet etmektedir.

Mürid bunu idrak etmeyebilir. Çünkü Allah dostları sırları saklamaya en dikkatli olanlardır. Keramet göstermemeyi de en çok isteyenlerdir. Eğer kendilerine bir keramet gelirse üzerinde durmaz geçerler.

Velilerden sâdır olan kerametlerin çoğu onların istemesi olmaksızın vâki olur. Bir velîde bir keramet zahir olur da onu biri görürse kendisi dünyadan ayrılıncaya kadar onu kimseye söylememesini vasiyet eder. Bazan da bir kerametin açıklanması lâzımdır. Açıklandığında gizlendiğinden fazla müridlerin faydası varsa bu durumda açıklanabilir.

Yine bilmelisin ki, kâmil şeyh himmetini, fiilini, sözünü müridine ulaştırabilen, huzurunda olduğu ve olmadığı zamanda müridinin kalbini muhafaza edebilendir.

Mürid, mekan olarak şeyhinden uzakta bile olsa farkı yoktur. Mürid böyle bir durumda zorda kalırsa şeyhinden küllî bir işaret istemelidir.

Mürid için en tehlikeli şey, şeyhinin kalbinin ona karşı incinmesidir. Böyle bir şey vâki olduysa, yeryüzünün bütün şeyhleri bir araya gelseler onu düzeltemezler. Bunun tek çaresi şeyhinin ona karşı kalbinin düzelmesidir.

Şeyh arayan bir müridin her önüne gelen şeyhe, şeyhlik iddiasında bulunan herkese teslim olması doğru değildir.

Mürid, şeyhinde yukarıda sayılan sıfatları aramalı, onun bu yolun şeyhliğine lâyık bir kimse olduğuna kalbi tam mutmain olmalıdır. Aynı şekilde bir şeyhin de kendisine teslim olmak için gelen herkese müsamahakâr davranmaması, önce onun arzusunda sâdık olduğunu tam olarak anlaması, ondan sonra tarikat vermesi lazımdır.

Bunlar müridin şeyhi, şeyhin müridi seçiminde dikkat etmesi gereken noktalardır.

Bir de müridin şeyh elinde, gassal elindeki meyyit gibi olması buyurulmuştur. Yahud bir süt çocuğu annesinin yanında ne olması lazımsa, mürid de şeyhinin yanında öyle olmalıdır.

Bu durum, insanın teberrüken ziyaret ettiği şeyh ile arasında geçerli değildir. Yani bir insanın asıl şeyhi kim ise ona bu teslimiyeti göstermelidir. Bir insan meşayihı ne kadar ziyaret eder, onların bereketinden istifadeye çalışırsa o kadar iyidir.

Eğer mürid bir şeyh bulamamışsa ciddî şekilde Cenab-ı Hakk'a iltica edip ona kendisini irşad edecek bir mürşid nasib etmesini istemelidir. Çaresiz kalana icabet eden Allah, ona da icabet edecek ve elinden tutan bir kuluna kavuşturacaktır.

Bazı müridler kendilerinin şeyhi bulunmadığını zannederler. Bunların şeyh aradıklarını görürsün, halbuki böylelerin şeyhi vardır, görmezler. Şeyhleri onları nazarıyla terbiye etmektedir, her zaman görüp gözetmektedir, farkına varmazlar.

Müridin niyeti ve ameli sıdk terazisi ile tartıldığında ortaya çıkan netice sıdkın azalmış olduğudur. Yoksa hakîkî mürşidler daima mevcuddurlar. "Allah'ı candan arayan muhakkak surette O'nun dostunu bulur. Çünkü Allah, kendi dostlarını ancak kendini arayanlara buldurur."[3]

[3]) Bu, Atâullah İskenderî rahımehullah'ın sözüdür. Manası şudur: Allah sana bir dostunun yolunu gösterirse sana kendi yolunu göstermiş demektir. O velînin yolunu göstermiş demek değildir. O velî kulunu sana göstermesi sana kendini buldurmak içindir. Eğer böyle olmasaydı velî kullarını halk içinde gizlerdi. Bu, Allah yolunun, Allah dostları yoluyla bulunacağından dolayıdır. (Neşre hazırlayanın notu).

MÜRİDİN
ŞEYHİ İLE ÂDABI

Ey Mürid, şeyhinden bir arzun varsa, eğer ona bir şeyi muhakkak sormak istiyorsan, onun senin nazarındaki yüceliği ve ona olan saygın, senin bunu arzetmene engel olmasın.

Bazan aynı şeyi bir defa, bazan iki defa, bazan üç defa sorabilirsin. Soracağın bir şeyi sormaktan vazgeçmek edebin tümü değildir. Ancak şeyhin sana o konuda sükût etmeni ve bir şey sormamanı işaret ederse emrini tutarsın ve sormazsın.

Eğer şeyhin seni bir işden menederse, yahud bir başkasını senden önde tutarsa sakın onu itham etmeyesin. Onun, senin hakkında en uygun muameleyi yaptığına itikad etmelisin.

Eğer bu konuda bir günah işlemişsen ve bu sebeble şeyhinin kalbi incinmişse senden razı oluncaya kadar özür dilemeye devam et.

Eğer şeyhinin alıştığın tebessümünü veya iltifatını yitirmen dolayısıyla içinde bir burukluk varsa bunu şeyhine arzet, "kalbinin kendine karşı incinmiş olmasından endişe ettiğini" bildir ve bir günahın varsa hemen tevbe et.

Belki vehmettiğin şey, sana aid bir günah değildir de şeytan seninle şeyhin arasını bozmak istediği için vesvese vermektedir.

Sen şeyhinin senden memnun olduğunu anladığın zaman için rahat olur. Eğer bunu söylememiş olsaydın şeytanın verip durduğu vesvese seni rahatsız edip duracaktı.

Müridi, şeyhinin tazimi ile dopdolu bulduğun, zahiren ve bâtınen onun bütün haklarına riayet ettiğini gördüğün, bütün edeblerine riayet ettiğine şahid olduğun zaman şeyhinin sırrına vâris olur. Eğer ondan sonraya kalırsa vazifesini devam ettirir.

SÂDIK MÜRİDİN VASIFLARI

Allah kendilerinden razı olsun bazı arifler şöyle buyurmuşlardır:

• "Kur'an'da bütün aradıklarını bulamayan kimse mürid sayılmaz. Noksanı tamdan ayıramayan kimse mürid olamaz.

• Müridin kullardan ümid kesip Mevlâ'ya yönelmesi ve nazarında altınla toprağın bir olması lâzımdır.

• "Mürid, kendisine çizilen sınırları muhafaza eden, verdiği sözleri yerine getiren, elindekine razı olan, elinde olmayana sabredendir.

• Mürid, nimete şükreden, belâya sabreden, kazaya rıza gösteren, sıkıntılı ve serbest halinde Rabbına hamdeden, gizli ve açık her halinde ihlâsını muhafaza edendir.

• Müridi Allah'dan başkası köle edemez, kimse ona Allah'dan başkasını tercih ettiremez, arzu ve istekler ona galebe edemez, adetler onu yolundan döndüremez.

• Sözü zikir ve hikmet, sükûtu tefekkür ve ibrettir.

• Fiili sözünden ileridir, ameli ilmini tasdik eder.

• Şiarı huşû ve vekardır, hazinesi tevazu ve inkisardır (kalbi üzgün olmak).

• Daima hakka uyar ve her şeye üstün tutar, bâtılı reddeder ve inkâr eder.

• İyi insanları sever ve onlarla dost olur, kötü insanları sevmez onlara düşman olur. Denemesi duyulmasından iyidir. Onunla arkadaş olmak uzaktan işitmekten hayırlıdır.

• İnsanlara yardımı çok, başkalarına yükü azdır. Rahatsız edici, tedirgin edici insan olmaktan uzaktır.

• Güvenir, güvenilirdir. Yalan söylemez, hıyanet etmez.

• Cimri de değildir korkak da. Sövücü ve lanet edici değildir.

• Kendine gerekli olan işden vazgeçmez. Elindeki bir şeyi ihtiyaç sahibinden kıskanmaz.

• İçi temiz, niyyeti güzeldir.

• Çevresi bütün kötülüklerden temiz, himmeti kendisini Rabbına yaklaştıracak derecede yüksektir.

• Nefsi dünyadan yüz çevirmiştir.

• Hatasına ısrar etmez, arzu ve isteklerini tatmin yolunda hareket etmez.

• Vefakâr, fütüvvet sahibi, haya ehli ve mürüvvet sahibidir.

• Onu gören herkes insafa gelir, fakat ona insafa gel diyecek kimse bulunamaz.

• Verilince şükreder, verilmeyince sabreder.

• Zulmederse tevbe ve istiğfar eder, zulme uğrarsa affeder ve bağışlar.

• Bir köşede gizli kalmayı sever, şöhretten ve gösterişten hoşlanmaz.

• Kendini ilgilendirmeyen konularda dilini muhafaza eder.

• Rabbına karşı vâki olan hatalarından kalbi daima üzgün olur.

• "Dinde tavizkâr değildir. Allah'ı gazablandırma karşılığında kulları memnun etme derdine düşmez.

• "Yalnızlığı sever. İnsanlarla fazla içli-dışlı olmayı istemez.

• "Gerçek bir müridi daima bir iyiliği işlerken görürsün. Yahud bildiği bir şeyi öğretmekle meşguldür.

• Ondan daima iyilik beklenir, kötülüğünden korkulmaz.

• Kendine ezâ edene ezâ etmez, kötülük edene kötülük etmez.

• "Mürid hurma ağacı gibidir. Onu taşlayanın üzerine hurma düşürür.

• "Mürid yeryüzü gibidir. Her kötü onun üzerine basar geçer, ondan ise daima güzel şeyler çıkar.

• İçindeki doğruluk cevherinin nurları yüzüne vurmuştur. Neredeyse içinin temizliği yüzünden okunur.

• Bütün çalışması ve arzusu Rabbının rızasını kazanmak içindir.

• Bütün dikkati ve himmeti Rasûl-i Ekrem (s.a.v)'e tâbi olmak, izinden gitmektir.

• Her halinde O'nu örnek alır. Her huyunda, her işinde ve sözünde O'na uyar. İçi daima Rabbının emriyle doludur.

Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur:

"Peygamber size neyi verdiyse hemen alınız, neyi yasaklamışsa da ondan vazgeçiniz." (Haşr, 7)

Allah'ı ve ahiret gününü isteyenleriniz ve Allah'ı çok zikredenleriniz için Allah Rasûlünde güzel örnek vardır." (Ahzab, 21)

"Kim Peygambere itaat ederse şüphesiz Allah'a itaat etmiş olur." (Nisa, 80)

"Habibim, sana bey'at edenler ancak Allah'a bey'at etmişlerdir." (Feth, 10)

"De ki; Eğer siz Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Şüphesiz ki Allah günahları örten, merhamet edendir." (Al-i imran, 31)

"Peygamberin emrine karşı gelenler, kendilerine bir fitne veya acıklı bir azabın gelmesinden çekinsinler." (Nur, 24)

Eğer bu ayetleri anlamışsan, Allah'ın Rasûl'üne tâbi olunmasına ne kadar önem verdiğini anlamış olursun. Rabbının va'dine nail olmak isteyen, haber verdiği azabdan kaçar, böyle davranır.

Bu vaadler ve azab haberleri teferruatıyla anlatılmıştır. Hepsi Rasûlullah'a tâbi olup olmama noktasında toplanır. Rasûlullah'a tâbi olanlar kurtulacaklar, olmayanlar helak olacaklardır.

❀

Ey Rabbımız sen kendinden başka ilah bulunmayan yüce Allah'sın.

Kullarına şefkatin sonsuz, nimet ve ihsanın sonsuzdur.

Gökleri ve yeri güzelliklerine doyulmayacak şekilde yaratan sensin.

Ey celâl ve ikram sahibi yüce Rabbımız! Senin bu sıfatların hürmetine kulun ve Rasûlün Muhammed Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ahlâkına, amellerine, sözlerine zahiren ve bâtınen tam manasıyla tâbi olmaya bizleri muvaffak kıl.

Bizi böyle yaşat, böyle vefat ettir ey Rabbımız!

Sana, bereketi gittikçe artan temiz bir şekilde hamd ü sena ediyoruz.

Senin yüceliğine lâyık bir şükr ile şükrediyoruz.

Seni tenzih ederiz.

Bize öğrettiğinden başka hiçbir bilgimiz yoktur.

Şüphesiz ki her şeyi bilen sen, mutlak hüküm ve hikmet sahibi olan yine sensin.

Senden başka ilah yoktur.

Seni tenzih ederiz.

Biz kendimize zulmedenlerden olduk.

Bir müridin sahib olması gereken özelliklere aid telif ettiğimiz bu risale Allah'ın tevfiki, tesbiti ve yardımı ile tamamlanmış oluyor.

Bu risale Allah'ın yardımıyla Rasûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hicretinin bin yetmişbirinci yılı Ramazan ayının yedi veya sekiz gecesinde tamamlandı. Hamd, âlemlerin Rabbı Allah'a mahsusdur.[4]

---

[4]) Bu kitap, Abdullah bin Alevî el-Haddâd hazretlerinin *"Adabu Sülûki'l-Mürid"* adlı eserinin 1413 h/1993 m tarihli "en-Nâşir" yayınevi tarafından neşredilmiş nüshasından terceme edilmiştir.